

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зл.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зл., Німеччині 7-50 зл.,
Швейцарії 5 ш. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бо-
гарії 7-50 зл., Австрії 7-50 зл.,—
Зізна адреса 1 зл.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Волинська п'ятилітка.

Луцьк, 1. VI. 1933.

I.

У нашій пресі не раз уже лунали голоси, що українське питання в Польщі не можна зводити до питання Галичини й легковажити події на північно-західних землях, а в першій черзі — на Волині. Українське громадянство в найближчому часі переконується, що роля Волині в „розв'язуванні“ української проблеми більша, ніж воно собі уявляло.

Від 1928 року Волинь стала лабораторією, в якій випробовували різні методи й засоби до „розв'язання“ нашого питання та витворювали спеціальну сировину, що мала бути впроваджена українським масам не лише Волині, але й інших українських земель. Колиб експерименти, що їх переводили на Волині, вдалися, волинські методи й засоби булиб застосовані так само в Галичині, на Поліссі й Холмщині, як і на Волині. І так уже маємо докази, що особи, які асистували деякий час при волинських експериментах, перейшовши до Галичини, почали застосовувати ці методи й засоби й там.

Волинь була вибрана для переведення експериментів з різних причин. Її вважали за національно-політичну цілість, а волинців — за безпосередніх дітей природи, не зачеплених сторонніми впливами. Безпосередня натура волинська мала дати правдиві результати.

Тому власне вислід п'ятилітніх експериментів на Волині є цікаві не менше для нас, ніж для експериментаторів. Тим більше, що ця своєрідна волинська п'ятилітка кінчиться вже з кінцем липня ц. р.

II.

Не будемо повторювати численних доказів провалу волинських експериментів, — у „Ділі“ ми їх нотували рівнозначно з ходом подій, крок за кроком. „Рідні Хати“ в кількох повітових містах у маразмі. „Просвітянські Хати“ не наїшли собі прихильників у масах. „Українська Нива“ вегетує субвенціями і примусовою „гмінною оплатою“. Волинський український театр розпушений (буцімто на літо). Над товариством П. Могилі виростає могила забуття. Утраквістична кооперація існує лише в мріях б. людей. Волинське „зєднане“ праці розвалилося.

Ті істоти, що служили до витворення сировини, вичерпалися в безцільній метушні. Серед них незгода й зневіра. На „лодольські віча“ в гмінних салях допускають лише солтисів, членів рад. війтів й особливо певних людей, — мас бояться.

В той самий час сільська молодь сильно радикалізується й глухо кипить. Якщо хто з маси вістанеться на згадане „віче“ — прикрі запитання, закиди, інциденти. Члени КПЗУ й розв'язаного „Сель-Робу“, щоби замаскуватися й далі вести свою роботу, масово вливаються в кулацькі ряди, кулака молодіжки вейської і т. д.

Оце результати волинської п'ятилітки: вона змобілізувала проти себе й своїх ініціаторів та виконавців усі скриті сили та створила свого роду політичне трясовиння. „Залізний хрест“ не підійме того, хто впав, і не дасть йому авторитету, якого ніколи не мав, ба не на кожних грудах викликає він пошану й добре почуття.

III.

Сталося те, що мусіло статися. Добру науку мають експериментатори, але маємо й ми. Експерименти вказують, що можна вірити масам, бо вони наділені здібністю відчувати фальшу й добре розвиненим інстинктом самозбереження та стають шораз свідомішими. Не за кожним словом, сказаним українською мовою, і не за кожним українцем вони підуть. У цьому найбільша наука для експериментаторів і для нас.

Волинська п'ятилітка ствердила, що місцеві волинські інтелігенти (не імпортовані) бояться ангажуватися до згаданих експериментів. Вони знають, чи бодай відчують, що кожний, хто до них ангажується, відразу втрачає довіру населення і стає злочинцем попом. Цих „чужих

маси поволі, але консеквентно усувають від про-
воду в українських організаціях, церкві, само-
урядах і т. д. Не будемо наводити прикладів, бо
читачі напевне памятають прізвиська тих, що їх
маси викинули, як трунів, за поріг свого життя
за „скакування в гречку“.

Є це докази, що кожна хрунїда на Волині
від нині вже мусить збанкрутувати та що кож-
ний інтелігент, який скочить у неї, опиниться по-
за українським життям.

IV.

Що-ж далі?

Ми мусимо мати відповідь на це питання.
І вона може бути лише така:

Так звана хрунїда ніколи не візьме в свої
руки провладу над українським життям. Шкода
часу, себто грошей і сил. Не возьмуть керми
народного життя й наші соціалісти. Проти них
сама природа. Маси Волині, як і інших земель,
глибоко релігійні, дуже привязані до власності
й не менше люблять волю відокремленого го-
сподарювання та одиночної творчості. Соціалі-
зм є для нашого розвиненого селянина без-
душним, тісним чоботом і то — чужим.

Про так званих новонароджених націоналі-
стів з їхніми теоретичними бойовими гаслами не
доводиться навіть балакати, бо вони відірвані
від могутнього щоденного реального життя й у
своїй абстрактності не можуть підійти до мас,
хоча можуть захопити поодиноких молодих
мрійників.

Об'єктивно зваживши все з логічного й пси-
хологічного боку, можна зробити лише такий

Обмеженість чи злоба?

Кілька слів в обороні Українського Пласту.

Три роки вже доводять, як влада в пацифі-
каційну пору зліквідувала Український Пласт у
самому буйному його розквіті. Та марево цієї
організації полохає тут і там деяких ворогів,
часто і таких, що за часів існування Пласту
з різних причин явно воліли не виступати про-
ти нього. Можна би краще мовчати з приводу
надгробного танцю, якби не те, що наслідки
„танку“ можуть спростувати ще нині репресії,
а до того все те відбувається коштом організації,
що попилила по собі вдячну і сильно ви-
ховану пам'ять.

І так „Ilustr. Kurjer Codzienny“ містить у
142 ч. за 1933 р. знімку пластового відзначення
„Свастика Вдячності“, металевої відзнаки, якою
Український Пласт наділював своїх визначних
Добродіїв довгі роки за їх допомогу Пластові.
Зволив м. ін. прийняти оцю „Свастику Вдяч-
ності“ Іх Експ. Митр. Андрей Шептицький. Вручу-
вано таку відзнаку завжди перед лицем числен-
но зібраних пластунів та оголошувало це в пре-
сі, бо така свастика зобов'язувала пластунів до
вдячності супроти відзначеної особи на зав-
жди, хіба тільки тоді ні, колиб відзначена осо-
ба ділала свідомо на шкоду організації.

Наша відзнака була оформлена на зразок
загально у скатових (пластових) організаціях
принятих заірців, у формі свастики. Підставою
книжка скатингу „Scouting for Boys“, перекла-
дена на всі майже європ. мови, приносить обра-
зець такої відзнаки. „П. К. Codz.“ робить із від-
знаки нашого Пласту політичну сенсацію. Чи-
таємо:

Nowe oblicze O. U. N.

W czasie rewizji w jednego z członków O. U. N. we
Lwowie znaleziono metalową odznakę Plasta. Odznaka
przedstawia się jako swastyka hitlerowska, na której jest
umocowana lilijka harcerska z wpłcionym w nią trójkąt
ukraińskim. Techniczne wykonanie, gwintowana przykrętk
z tylniej strony oraz wyścięgnięta firma fabryki świadcza, że
odznaka ta jest artykułem masowym.

Кривка. Боятися тільки треба, щоби ще й
доісторичні печери прикрашені тут і там доісто-

Рятунковий човен на морі грає ту саму ролю,
що життєві забезпечення в нашій буденщині.
Чим більше непевною є ця буденщина, тим по-
трібнішим є життєве забезпечення, яке перево-
дять усі українці у своїм

УКРАЇНСЬКИМ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
НА ЖИТТЯ І РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“,

ЛВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна камениця).

висновок: волинські маси можуть іти й безу-
мовно підуть лише природним незалежним на-
ціональним шляхом — до вищої мети розвитку
й сили.

І асину вже самої природи проводом їхнім
на цьому шляху може бути лише УНДО. Здаєть-
ся, у цьому напрямку вже йде, хоча блукання по
манівіях не є виключене ще довгий час. Оче-
видно відчуючи це, і неfortunні експеримен-
татори і наші противники-партійці, де можуть,
кидають УНДО під ноги різні колоди й при
цьому щось дуже нервуються.

Експериментатори й автори першої волин-
ської п'ятилітки, хочуть чи не хочуть, зараз чи
пізніше, а мусять погодитися з думкою, що ні
друга, ні третя п'ятилітка кращих результатів їх
не дасть та що треба звернути з блудного шля-
ху на інший шлях.

І чим пізніше хто це зробить, тим гірше
буде для нього.

Senex.

ричним знаком свастики, не утілюючи
„П. К. Codz.“, бож відомо, що походження сва-
стики дуже давнє. З навізування зв'язків з ро-
мантичними доісторичними часами дісталася
вона до пластових організацій західноєвропей-
ських, а потім і до нашої. Чи хтось може зро-
бити якийсь закид, що бурбонська лілія стала
підставовою відзнакою Пласту?

І тут пригадується другий факт. Один львів-
ський священик поучував свою дитину, що на
пластовій відзначі є вирізані дві більшовицькі
зірки. Якийсь час мусіли в нас шкільні організа-
ції вживати не українських відзнак з тризубом,
але чисто англійських, на яких дійсно бачимо
дві п'ятикутні зірки. І так „поучена“ дитина не-
сла оцю нісенітницю далі, сама не виступаючи
до Пласту й інших оцим відстрапувати.

Та сильний удар упав на Пласт ще і з іншої
сторони. Сильний він не своєю суттю, а тим, що
випав із уст, чи радше епід пера станіславсь-
кого єпископа о. х-ра Григорія Хомишина.
Не буду тут наводити слів, цікавих віднаєю до
його книжки „Українська проблема“, вид. в 1933
році. Там він на стор. 39—41 займається пласто-
вим курієм „Лісові Чорти“ і закидає їм пле-
вання сатанізмом в українським народі. Висновки
свої він спирає на оцих фактах: Курінь назвав
себе „чорти“ і на своїм прапорі помістив подо-
бу „чорта“, курінь відчас забави фотографував-
ся разом із гістьми під орнаментом — образом
чорта — фавна. О. еп. іде ще далі, називає
мене, командантом Пласту: „люципером“. Хіба
прийдеться мені подікувати за творення леген-
ди, бо досі ні в Пласті ні поза ним такої книжки
я не одержував. Оцей закид сатанізму з нагоди
посвячення прапору „Лісових Чортів“ ми вже
чули. Зробив це м. ін. краще й більш сенсативно
якийсь репортер з „Gazet-и Porann-oi“ в 1930 ро-
ці. Та матеріяли, що появились у пресі ананаси,
здавалося, людям доброї волі оцю справу вичер-
пуючи. Однак видно, що ні, коли знову чуємо
те саме від початку. Закид із високопоставленої
трибуни пале, але паде й неоправдано й тому
боліючо. З глибоко передуманих мотивів об-

межусь тому до коротких стверджень і вяснень. З. Курін Старших Пластунів прибрал собі другу назву не задля плекання сатанізму, а йдучи шляхом романтики всіх пластових організацій світу. Аналогії тут дуже численні. З. К. Ст. Пла, стона завжди на платформі пластової ідеології, служби Богу і Батьківщині, а засвідчував це ділами, які не дадуть затертися з похвальних сторінок того Куріня ніякій руці. Зокрема стверджую, що всі члени того Куріня були віруючими і практикуючими католиками. Багато з них були навіть у часі існування Пласту

ПРИ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ НЕДОМАГАННЯХ, браках апетиту, атонії кишок, здутті, згазі, відбиванні, загальній подразненні, мігреневих болях голови 1—2 склянки натуральної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA викликає знамените опорожнення жорнового проводу.

Роземчі уряди.

Ще в серпні м. р. оголошено розпорядок Президента про утворення роземчих урядів для кредитових справ малої земельної власності (з 23. серпня 1932 В. З. П. Р. ч. 72. пов. 653); оскільки м. р. утворено уже такі уряди при повітових анділах і з них скористав уже не один з наших селян.

Повинний розпорядок тепер ухвалення, а на його місце оголошено закон з 28. березня 1933. В. З. П. Р. ч. 29. пов. 253. про утворення роземчих урядів для маєткових справ посідачів сільських господарств, що об'являв від 29. квітня ц. р. на просторі цілої Польщі.

За сільські господарства вважає закон господарства рілля, лісові, огорожі, годівляні і рибні, а за посідачів тих господарств їх власників, ужитковців і державців. Заклади і промислові заводи, ведені при сільських господарствах, вважаються за їх складову частину. Закон розрізняє менші і більші господарства, менші до 100 га, більші понад 100 га. Для менших господарств існують роземчі уряди при повітових анділах (а ними в давніші роземчі уряди), для більших господарств щойно тепер організуються нові роземчі уряди в складі кожного воєводства.

Теперішні роземчі уряди мають значно ширші завдання, як це було на основі зазначеного на самому вступі розпорядку Президента з 23. серпня ц. р., що відносилось виключно тільки до кредитових справ малої сільської власності. На основі цього закону до компетенції роземчих урядів належить управління передовсім сплати грошових зобов'язань сільських (за рілля, ліси, лісові, огорожі, годівляні і рибні, а за посідачів тих господарств їх власників, ужитковців і державців) — отже з цього закону можуть користатися і парохі як ужитковці ерекціональних ґрунтів і зниження надмірних відсотків, щоби рятувати його перед господарською руїною. До тих урядів належить також і справа аренди. Роземчий уряд може оречити на час найбільше до двох літ від дати оречення відповідне зменшення чиншу аренди, коли цей чинш (а це є правило) є надмірний у відношенні до змінних господарських обставин. Це зменшення стосується також і залежного чиншу, але найвище до двох літ звад від дня, як закон зачав об'являтися і цей залежний чинш можна розложити на ратальну сплату щайвище до сім літ.

Роземчий уряд може постановити передтермінове розважання аренди в цілості або в часті за відповідним відшкодуванням, яке буде заплачене в готівці або належно забезпечене перед опущенням аренди, коли це буде кінцевою вимогою застосування закону з 12. березня 1932. про уменшення сплати утяжливих зобов'язань, об'являючи рілля господарства (В. З. П. Р. ч. 26. пов. 221). Під компетенцію роземчих урядів підпадають також і справи порішені вже правосильно в суді, а навіть такі, що в вже екзеквовані і роземчий уряд може і щодо тих справ застосувати постанову із статті 6 цього закону і розложити сплату на рати та зняти відсотки. Якщо віритель побрав у готівці, або в іншій формі маєткові користі титулом відсотків у вищому відношенні, як це дозволяє закон, то роземчий уряд усталив квоти, надмірно побрані або зраховані за час від дня 1. січня 1927 р., потрутити це від належності вірителя і усталив у відповідно зменшеній квоті, або узнає її за умовою, якщо покажеться, що в цей спосіб належність вірителя сплачена в цілості. Якщо віритель побрав більше, то довжник може доходити ріжницю у свою користь за властиві судові доросі.

Роземчий уряд може розложити речинні сплати довгу ратами найбільше на сім літ, а навіть на дві літ, якщо зобов'язання походить з чи-

ї є тепер організаторами нового католицького руху серед української молоді. Орнамент чорта на прапорі є тільки орнаментом і спомином легендарної назви „добутої підчас важких мандрів“.

Забава „Лісових Чортів“ проводилась завжди у формі, настрою і в суті так, як проводилась в нас усі прийняті забави приличних, інтелігентних людей. Люципером звали вони жартом свого курінного, а не мене.

Помішую оці вяснення не для зайвої полеміки, але тому, що ще й нині почувуюся до глибокої відповідальності перед лицем цілого українського громадянства за провід над Українським Пластом, бо я вірю, що історія Українського Пласту не закінчена. Пластова ідея живе нині в серцях і приїде ще час, що історична konieczність здорового виховання української молоді стане сильніша над крик юрби, чи яскравих кличів.

С. Левинський.

тулу умовних або судових родинних ділів, числячи від дати свого оречення, а крім цього у кожному випадку може зарядити здержання сплати капіталу на перші два роки. Для забезпечення сплати довгу може він поставити довжникові деякі вимоги. Відноситься це також і до довгів, що ще не є платні. Відсотки, які віритель може побирати від дня оречення, можуть бути не івні як 4 і пів від ста річно.

До компетенції роземчих урядів не належать вірительності: 1) державного скарбу, 2) союзу територіальної, господарської і заводової самоуправи, 3) Банку Польського, банків, підприємств або інституцій державних або комунальних, 4) інституцій довготермінового кредиту, 5) банкових підприємств, вичислених у банковому законі, 6) Центральні Каси Спілок Рілляних у Варшаві, комунальних кас ощадності, Галицької Каси Ощадності і Української Шадниці в Перемишлі, 7) громадських кас позичково-ощадностевих, 8) кредитових кооперативів, що належать до ревізійних союзу, 9) інституцій суспільних обезпечень і 10) з титулу залежностей винагороди домашньої служби, ремісників і робітників, зайнятих у сільських господарствах. У справі чиншу і розважання аренди роземчий

НА ОСВІТНЬОМУ ФРОНТІ.

Освітньо-шкільне віче в Яворові.

Під кінцішню пору одним з наважливіших питань у громадському житті є справа рятунку душ нашої молоді генерації, справа боротьби за навчання української дітвори в рідній мові, справа боротьби за рідну школу. Доцільно вату такої великої справи, компетентні освітні й політичні наші організації зарядили по всіх повітових центрах наради й міча з шкільними рефератами. Такі наради й міча повинні імітувати в першій мірі комітети батьків.

Таке публічне повітове шкільне віче, скликане комітетом батьків, відбулося 22. травня ц. р. у великій залі Народного Дому в Яворові. Реферувал посол Дмитро Великанович. У президії засідали: д-р Михайло Філіп, п-і Пазрова та як секретар п. Маджик, організатор Кружка „Рідної Школи“. Салю заповнили в цілості передовсім селяни. З інтелігенції бачили ми тільки 4 опанцики та ового 20 осіб старших і молодших.

Референт посол Великанович обговорив цілість освітньої справи, закони з 1924 та 1932 р. і законні можливості нашої боротьби за українську школу. Особливо звернув увагу на потреби організації при всіх державних школах комітету батьків, який повинен визнаватися прилюдно і перед владою про навчання нашої дітвори та її матеріальне і моральне забезпечення. Черговою вимогою є організування нашими родичами домашнього навчання і якісні заохорювання ади, які постолять у вихованні нашої дітвори з неукраїнських шкілах. Спеціальну увагу звернув промовець на організування домашнього і позашкільного навчання через закладання діточих садків, заохорюнок, бібліотек, бурс, курців і приватних шкіл „Рідної Школи“, якими повинні ми доповнювати національне виховання молодого покоління. Звернув увагу на розмірно велику пасивність нашого громадянства до освіти і наближував до більшої енергії й активності в цій справі.

В дискусії брали слово пп.: Дзюрка, Сеймівський, Турніс, Наталевич, інж. Цімура, Полюга зі Шляла, Мацків, Кисла, Ралейко, п-і Пазрова та якісні референт і д-р Філіп.

Всі промови відповідали новій хвилі. Двом годинним відбрав слово представник влади, проти чого запропонував посол Великанович.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.

уряд є компетентний рішати і тоді, коли одною зі сторін є вище вичислені інституції за винятком державного скарбу та союзу територіальної, господарської або заводової самоуправи.

Подання вносить довжник до відповідного роземчого уряду (на це в вже відповідні друки), предкладаючи докладно свій маєтковий стан і точний виказ своїх довгів з адресами вірителя. Від подання побирав роземчий уряд оплату не вищу, як побрав би суд від подібних справ. Розправа є явна, на яку наивається обі сторони і в разі потреби свідків і знавців. Допускається також і адвокатське заступство. Оскільки сторони не закінчують угоди, то по переведенні розправи, роземчий уряд видає відповідне оречення з представленням подійсного стану і з узагальненням, яке доручається сторонам на письмі. Це оречення є вільне від стемпелевої оплати.

Оречення роземчого уряду є остаточне, а оспорювати можна його тільки у виняткових випадках, що їх докладно передбачує закон. Позов про ухвалення оречення вноситься на протязі 14 днів від дня доручення через роземчий уряд до того окружного суду, на території якого лежить сільське господарство або його заряд. Цей суд рішає остаточне. Правосильні оречення роземчого уряду мають правну силу на рівні із судовими вирокими і творять екзекційний титул.

Кошти удержання воєводських роземчих урядів, що рішають у колегії в п'яти, покриває міністерство хліборобства і земельних реформ, повітових, що, що рішають в колегії в трьох, по-

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ

„ЗДОРОВЛЯ“

ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

вітові виділи. Кошти поступовання покриває внескодавць і він платить припадаючі від подання оплати. Я подав щонайважливіші постанови, поминаючи зовсім справу внутрішньої організації роземчих урядів, бо це довжників мало цікавити, а цілі моєї статті є тільки поінформувати власників сільських господарств про корисні постанови цього закону.

Д-р Степан Баран.

По вичисленні референта піддав д-р Філіп під голосування резолюції, які одностайно ухвалено.

Для збору інших повітам подаємо ці резолюції в цілості. Ось вони:

1) Протестуємо проти закону про акладову мому з державних школах з липня 1924 р., на основі якого майже в цілості аніквідовано в них український виклад.

2) Домагаємося негайно видання нового закону, який зводив би український виклад у всіх державних школах усіх типів, себто народніх, середніх і вищих, на основі статистики шкільної дітвори по національності та відамо з волею батьків.

3) При реорганізації шкільництва на основі закону з березня 1932 р. домагаємося оснування народніх, середніх, фахових і вищих шкіл з українською викладовою мовою в такій кількості, яка відповідає відсотковому відношенню українського населення до польського населення.

4) Домагаємося, щоби до українських шкіл для української дітвори приділялося учителів української народності.

5) Для українського приватного шкільництва домагаємося всіх правних полехів, які мають державні школи, а в першій мірі, щоби українське учительство, і приватне і державне, мало змогу працювати в українських культурно-освітніх та господарських і кооперативних установах, не каражучись таким чином на політичні комонкванції.

Резолюції льокальної натурі:

Освітньо-шкільне віче в Яворові з 22. травня 1933. зиває українське громадянство яворівського повіту до більшої активності в боротьбі за рідне шкільництво з передовсім до а) більшої і постійної жертвенності із залучення приватних українських шкіл, бурс, діточих садків та заохорюнок; до б) збільшення числа дітвори у всіх школах міського типу, а передовсім у приватній гімназії „Рідної Школи“ ім. Осипа Маковця в Яворові.

Після „Ще не мерла“ закінчилося віче, але скріпило прийняти на дусі і стало починком до розбудови більшого зацікавлення шкільно-освітніми справами в місті й повіті.

В місяцях червні і липні ц. р. повинні відбутися такі віча щонайменше в усіх повітових центрах. Час настане і кожна година заледнана в злочинном супроти нації!

По референті (оскільки їх нема на місці) треба пошукуватися до Головної Управи „Рідної Школи“ та до Української Парламентарної Репрезентації.

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащак і 6 товаришів за злочин з 97. параграфу.

У вівторок 6. червня почався перед львівським судом присяглих, якого президентом є суддя Медиский, а ватаманом судді Терпіль і Минарський, процес проти сімох молодих українців, що серед повені політичних процесів останніх місяців викликав велике зацікавлення як серед українського, так і польського громадянства. Цей процес, що двома обвинуваченими (Косаком і Мотиком) вилеється безпосередньо з відомим процесом за напад на поштовий уряд у Городку, який скінчився трагічною смертю бл. т. Василя Данилишина і Дмитра Біласа на шибениці і викликав був великий відгомін серед усього українського громадянства і друге — процес, що має остаточно закінчити трагедію цього нападу. Отак є той процес, ми сказали, другим гомом городецької драми, що в першому мала таке криваве закінчення. Тому не диво, що в обличчя його відживають недавні ще настрої та зацікавлення постатями і перипетіями несамоїтої городецької драми.

ОБВИНУВАЧЕНІ.

На лаві обвинувачених сидить 7 молодих людей, у більшості зі скінченою середньою школою, а саме:

- 1) Степан Мащак, ур. 1914 р. в Боринічч, чов. Бібрка, абс. гімназії;
- 2) Михайло Куспіль, ур. 1910 у Ставчанях, студ. техніки;
- 3) Степан Цап, ур. 1912 р. в Городку, уч. гімназії;
- 4) Зеном Косак, ур. 1907 р. в Дрогобичі, студ. університету;
- 5) Микола Мотика, ур. 1912 р. уч. 8 кл. гімн.;
- 6) Ярослав Білас, ур. 1912 р., абс. гімназії;
- 7) Марія Ковалюк, ур. 1911 р. у Скнилові, службовичка Пов. Т-ва Кредитового.

Прокуратор обвинувачує всіх підсудних у приналежності до УВО й ОУН з метою відірва-

ти Сх. Галичину від Польщі, Мащак і Куспіль в безпосередній участі в нападі на поштовий уряд в Городку, Цап у допомозі й переховуванні учасників нападу, Косака в заарештуванні згаданого нападу та приєднанні бл. п. Данилишина й Біласа до УВО й нападу, Біласа Яр. у співпраці з учасниками й допомозі їм, врешті Марію Ковалюк у переховуванні обв. Мащак вже після нападу в Городку.

Обвинувачує підсудних прок. Мостовський, борюють д-р Ст. Шухевич, д-р Ст. Білак, д-р М. Глушків, д-р В. Старосольський і з уряду обв. Мотику д-р Шевчук.

ЛАВА ПРИСЯГЛИХ.

У склад лави присяглих входять: Вл. Кшижановський, Л. Бачинський, Р. Новіньський, Ю. Камінський, К. Гельб, Г. Порембський, А. Буйно, Т. Равіцький, Р. Боженський, М. Адамський, д-р К. Коляжовський і д-р Ю. Янеллі та два заступники: З. Барановський і Н. Дабанський.

Обвинувачені, за виїмком Косака, на якому відбилася довга тюрма та переживання першого процесу, тримаються бадьоро і здорово, відповідають різко і голосно. Публіки на салі небагато, лави журналістів обсажені сильно.

Розправа почалася в год. 9.20 ранком вильосуванням суддів присяглих, списанням генералі підсудних та відчитанням акту обвинувачення, що має 33 стор. битого машинного письма. В год. 10.30 скінчено читати акт обвинувачення.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ.

Після короткої перерви почався допит першого з підсудних Степана Мащак.

Він зізнає: До ОУН належу від 1931 р., приєднав мене Юрко Березинський. ОУН змагає до відбудови української державності шляхом

збройного повстання. Березинський, мій товариш з 3. кл. гімн., почав мені давати відповіду літературу і втягував до ОУН. Я, Березинський і ще один юнак зустрічалися на Кайзервальді, де Б. викладав нам ідеологію ОУН. Дня 27. листопада м. р. сказав мені Б., що буде якась виправа і я маю взяти в ній участь, а тому маю прийти дня 29. тогож місяця на ріг вул. Листопада й Шимонівичів ранком. Я прийшов і застав Березинського з якимсь юнаком, пізніше прийшов ще один, якого називали усі „Генком“. Цей Генко пішов з Березинським до міста, а перший, Блондин, завіз нас до мешкання Бер., де я застав ще двох, м. ін. Жураківського, як я пізніше у свідстві довідався, та якогось „техніка“. Цей „технік“ показав нам план почти в Городку і попризначував ролі, м. ін. я мав стояти на коридорі, вивести двох урядників з лівого крила і покласти їх на землю. Там були теж револьвери й одежа, а я скинув своє футро і взяв якусь бронзову куртку. Опісля прийшов до хати Бер. і ми, тобто я, Березинський, „Генко“ і „технік“ пішли на станицю. Там прийшов до нас ще Старик і Купецький і в 1. год. ми поїхали до Камениброду, а звідти пішли пішки до Городка. В парку, в Городку, ми ждали, бо „технік“ пішов скомуникуватися з першою групою. Не було його з годину, потім прийшов і вивів нас у поле, де ми зустрілися ще з 4 людьми, серед яких був Білас і Данилишин і ще якісь два. Тоді Бер. завіз нам, що не має вабоїв і поїхав з „техніком“ до Львова, а нас завіз якийсь, що стояв з боку, до столони, де ми перебули до другого дня. Пополудні приїхав Бер., але не з „техніком“, а з якимсь іншим. Ми пішли всі під якусь фігуру і звідти двома групами відпочу. В першій п'ятці я, Білас, Данилишин, Генко і той, що приїхав зі Львова. Під почтою обі групи злучилися. Я ввійшов у перші двері на право в лівому коридорі, там сидів якийсь службювик, як я пізніше довідався, Томків. Я крикнув „Руки до гори!“ і казав йому покласти на коридорі. Він це зробив. Я чув ще крик і стріли, але хто стріляв, не бачив. Усе те тривало може 5 хвилин. Потім ми пішли праворуч за почту на поле. В лісі ми розділилися. Білас, Данилишин і той, що приїхав зі Львова, пішли з бік, а я, командант, Купецький, що стояв коло брами підчас нападу і ніс гроші, яшли цілу ніч, заблудили і ранком вийшли на с. Поршну. Потім ми яшли лісом, закопали револьвери, перейшли повід Соловку і потім коло Пересенківки знов розділилися. Я вернув — це було 1. грудня м. р. — вечором до Львова. Я просив господину, щоб сказала поліції, якщо поліція питатиме, що я був дома. Потім я поїхав домі, а коли вернувся, довідався, що поліція шукала за мною. Я ходив по місті, зустрів Ковалюкіну, яку знав ще з дитини того року і просив її дозволити побути у неї. Я сказав, що мене шукає поліція і побув у її хаті (батько її є знайомим мого батька) до 18. грудня, коли мене арештували. Цап між учасниками нападу я не бачив, Куспіль був у мешканні Бер., але в Городку не був. На поліції я сам признався до всього і мене не били.

Предсідник відчитав у цьому місці відліс протоколу, з якого виходить, що Мащак зривав була поліція до Поршні і він показав місце, де закопав 5 револьверів. Там теж, зізнає Мащак, залишено частину грошей. Потім предс. відчитує вірні Мащак, написаний у тюрмі на честь Данилишина і Біласа; Мащак визнає, що писав це, зворушений їх смертю. Далі Мащак пропонує, що хоч у свідстві подав, що бачив Куспія в Городку як учасника нападу, то це неправда; Куспіль участі в нападі не брав. Купецького не знав і щойно на переслуханні віддав йому хтось це назвище і світлану, а він ствердив, що такого юнака бачив давніше.

Прокуратор намагається доказати підсудному, що він часто споминав назвище Купецького і той Купецький є мабуть щирим товаришем підсудного; Мащак рішуче твердить, що Купецького не знав. Допитується теж прокуратор, чи той Генко, з яким підсудний розлучився аж під Львовом, не називав себе часом Стефком або Березовським, чи згадував, що є з Коломи — підсудний це заперечує.

Далі підсудний визнає, що мав у револьвері 3 кулі, що входив до будинку 3-їх або 4-їх, що на коридорі не бачив нікого, що Старик лежав і він перескочив його, що Березинський мав отруй (ціаніди), що врешті, як усі втікали, стріляв хтось з права і з ліва. Обвинуваченого Цап підсудний зовсім не бачив ані підчас збірки на полі, ані у столоні, до був цілий день.

З черги почали переслухувати другого обвинуваченого Михайла Куспія.

Свято в Духовній Семінарії.

Започаткування ювілейного року в Духовній Семінарії у Львові з приводу її 150-ліття.

Храмовий празник у львівській Духовній Семінарії, що припадає в 2-й день Зелених Свят, був цього року не лиш звичайним роковим святом, але рівночасно і днем, у яким та установа започаткувала ювілейний, бо 150-ий рік свого існування. Яке значіння мала львівська Духовна Семінарія за минулих 150 літ для розвою національного та релігійного життя української Галичини, не треба мабуть багато говорити. Вистане пригадати, що тут почалося наше національне відродження працею Руської Трійці, звідси за цілих 150 літ виходили в народ тисячі інтелігентних робітників, що були довгий час майже єдиними інтелігентами українського народу. Тому не диво, що й свято відбулося незвичайно горжественно. Почалося воно архиерейською Службою Божою, що її відправив єпископ Никита Будка в оточенні оо. професорів Духовної Академії у присутності вищого духовенства, цілого професорського збору та студентів гої одинокої нашої вищої школи у краю. Між присутніми бачили ми дорогого гостя для Галицької Землі о. Сімовича, генерального вікарія для греко-католиків на Буковині та в Мармарошіні. Після скінчення Служби Божої прибув у храм св. Духа Експ. Митрополит та виголосив піднеслу, глибоко обдуману проповідь. Голова нашої церкви підкреслював значіння Духовної Академії та Семінарії для української Церкви та нації зазначуючи, що професорів та студентів тої установи ставив і все ставить поруч найближчих собі людей. Вкінці ствердив започаткування 150-літ. ювілею Дух. Семінарії. Після того відбулася спільна фотографія в городі заведення у стіл пам'ятника Митрополита, прибраного в жовто-блакитні прапори. Витаний з ентузіазмом професорами та студентами перебув Митрополит серед бадьорого настрою в Академії ще кілька годин, оглядаючи всюди вірцевий порядок та розбудову заведення на європейський лад під умілою управою о. ректора д-ра Сліпого.

МЕМОРІЯЛ АНГЛ. ЧАСОПИСНОГО СОЮЗУ ДО НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 6. 6. ПАТ. Союз видавців англійських часописів вивідав до німецького уряду меморіал, який доручено німецькому амбасадорові в Лондоні. Союз домагається, щоб Гітлерів уряд відкликав заборону забіти яз. „Манчестер Гардіан“.

Дзвін кружляка „Емден“.

Німецький кружляк „Емден“, який на війні затопив багато ворожих кораблів, пішов на дно від австралійського кружляка „Сідні“ біля Кокосових Островів. Австралійські моряки взяли собі на спомин австралійський дзвін „Емдена“. Його завісили в городі у залив Сідні. Мин. року дзвін пропав. За п'ять місяців знайшли дзвін закопаний в Гайд Парку в Сідні. Дзвін перенесли до воєнного музею. І ось він 28. квітня знову пропав. Тепер виявилось, що хтось продав цей дзвін за 160 фунтів і кораблем „Мейн“ перепачкував до Німеччини, де продав його мабуть за 1000 фунтів. Покищо невідомо, чи німецький уряд зарекує дзвін для свого музею, чи видасть його Австралії.

НІМЕЦЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

Пакт поширити на Австрію, Болгарію та Мадярщину.

ПАРИЖ, 6. 6. ПАТ. Справа підписання пакту 4-х шораз більше комплікується, тому що годі дійти до порозуміння в справі поминення в тексті справи рівноправності та передання її розбійній конференції. Німеччина не погоджується на 3. уст., в яким сказано про рівноправність зброєнь щойно після 5-х літ. Крім того Берлін хоче, щоб той уступ переддагували так, щоб користі, які випливають із 3. уступу, поширити також на Австрію, Болгарію та Мадярщину, що є загрозою для Малої Антанти. Німеччина робить також застереження в справі самостійної супроти напасників. Ціла так звана офіційними колами „трудна редакція“, буде темою париських нарад у четвер.

Гостра японська нота до Москви.

МОСКВА, 6. 6. ПАТ. Японський амбасадор у Москві доручив ноту японського уряду в справі сх.-китайської залізниці. В ноті торкається японський уряд справи викупна тієї залізниці, що є вогнищем неспокою, манджурським урядом, коли ціна не буде неадекватною. На думку закордонних кол у Москві, японська нота виразно погрожує СРСР, що коли не дійде до купна залізниці, то її займуть силою.

МАТЕРН ПОЛЕТІВ ДАЛІ.

МОСКВА, 6. 6. ПАТ. Американський летун Матерн після 9-годинного відпочинку відлетів в год. 1.14 у дальшу дорогу. Найближчий етап виносить 6.950 км.

ОКОНЕЧНИЙ ВИСЛІД ВИБОРІВ У ДАНЦІГУ.

ДАНЦІГ ПАТ. Виборча комісія оголосила 6. VI. окончаний вислід виборів до данцігського сенату: нац. соціялісти одержали 107.331 гол. — 38 мандатів; соціялісти — 37.882 гол. — 13 манд.; комуністи — 14.566 гол. — 5 манд.; центр — 31.366 гол. — 10 манд.; нац. нім. фронт — 13.596 гол. — 4 мандати; власителі нерухомостей — 976 — без мандату; нім. клуб 1.698 — без манд.; I. листа польська Чарнецького 4.388 гол. — 1 мандат; II. листа польська Мочинського 2.385 гол. — 1 мандат.

ПРИСУД НА ВИНОВНИКІВ ЗАВОРУШЕНЬ У ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА. 6. VI. ПАТ. Нині проголосили присуд федерального трибуналу в розправі проти винуватців кривавих женевських заворушень. Гол. обвинуваченого Ніколе засудили на 6 місяців в'язниці зі зарахуванням сл. арешту і 100 фр. карн. Інших обвинувачених засудили на кару 2—4 місяців в'язниці зі зарахуванням сл. арешту.

ХОЧУТЬ, ЩОБИ АНГЛІЯ НЕ ПЛАТИЛА.

ЛЬОНДОН, 6. VI. ПАТ. „Дейли Герелд“ повідомляє, що англійські банкири роблять сильну пресію на уряд, щоб Англія відмовилася 15. червня від усякої сплати довгу Зауч. Державам. Навіть частина директорів Англійського Банку є за цим. Зате бувш. канцлер скарбу Сноуден заявляється в „Дейли Мейл“ за заплатою рати довгів сріблом, що зменшить його суму з 19 на 12 мільонів. Честь Англії — кінчить Сноуден — варта 12 мільонів. Становище англійського уряду в цій справі досі невідоме. Невідомо теж, що задумує президент Рузвельт.

МІЖНАРОДНЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ПРАЦІ.

ЖЕНЕВА, 6. VI. ПАТ. 8. червня пічнеться в Женеві міжнародна конференція праці. Головою конференції буде делегат італійського уряду Де Мікаелі. Конференція займеться введенням у життя 40-годинного тижня праці. На конференцію вперше вишлють За. Держави свого представника. Передбачують конфлікт між робітничою групою, що є під впливом II. інтернаціоналу та делегатом німецьких робітників, яким буде Лей, шеф фронту праці. Робітнича група квестіонуватиме права Лей заступати права й інтереси німецьких робітників.

ФР. РАДА МІНІСТРІВ УХВАЛИЛА ПАРАФУВАТИ ПАКТ.

ПАРИЖ, 6. VI. ПАТ. Аг. Аваса повідомляє, що рада міністрів уповажила фр. амбасадора в Римі парафувати пакт 4-х.

БЕРЛІН, 6. VI. ПАТ. У зв'язку з уповажненням фр. амбасадора в Римі до парафування пакту 4-х бюро Конті повідомляє, що німецькі поінформовані кола вважають Мусолінів плян змінено згідно з пропозиціями Франції. Текст німецький уряд знову розглядатиме.

РАДА Л. Н. ПРИНЯЛА ЖИДІВСЬКУ ПЕТИЦІЮ.

ЖЕНЕВА, 6. VI. ПАТ. Рада Ліги Націй зібралася нині для розгляду петиції Бергайма в справі позбавлення життя на німецькому Гор. Шлеську. Репорт прийняв при здержанні від голосування делегата Німеччини й Італії, тому має обов'язуючу силу. Тому німецький уряд муситиме заридити, щоб німецьких законів, які створюють расові обмеження, не пристосовувати на Гор. Шлеську та щоб повернути правильний стан у положенні осіб, усунених із посад, або яким унеможливили виконання їх звання. Німецький уряд має повідомити правозадаця про свої зарядження. Евентуально Рада на вересневій сесії розгляне завіт Німеччини.

ДАЛЬШИЙ ЛЕТ МАТЕРНА.

Москва, 6. VI. ПАТ. Летун Матерн осів в Омську в год. 13.35 (московський час).

ВБИВ АФГАНСЬКОГО ПОСЛА В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 6. VI. ПАТ. Нині в год. 13. в будинку афганського посольства в Берліні афганський горожанин Кемаль Сід убив із револьвера афганського посла Сірдаря Могамеда Азіза Хана. Вбивник вийшов до кабінету під претекстом, що мусить бачитися з послом і вистріляв п'ять разів. Одна куля поцілила посла в груди. Посол помер наслідком ран у шпиталі. Сірдар Могамед Азіз Хан це старший брат теперішнього володаря Афганістану. Вбивник не хоче нічого зізнаватися.

Про атентат повідомляють далі, що посол із афганським студентом Могамедом Атіком виходив саме з посольства, як на сходах заступив йому дорогу 33-літній афганець, студент берлінського університету та зі словами „За свободу!“ вистріляв п'ять разів.

ПЕКОЛЬНА МАШИНА.

БІЛГОРОД, 6. VI. ПАТ. В Ніші в од. 6. рано вибухла пекольна машина. Жерта у людях не було. Здається, що і робота македонської терористичної організації.

АРЕШТУВАННЯ.

На приказ судової влади у Львові поліція перевела ревізію в д'яка Михайла Голода в Бринцях, пов. Бібрка. Голода відставили до судового, арешту в Бібрі, а акти справи до прокуратури у Львові.

САМОГУБСТВО СТУДЕНТА ПОЛІТЕХНІКИ.

У парку Йордана застрівився 30-літній Фр. Будзінський студент політехніки. В листі написав, що відібрав собі життя з причини лихого вислуду іспиту.

ЗГИНУВ НА ДАХУ ВАГОНУ.

Нічно на понеділок 19-літній Стан. Мязга хотів без білету поїхати до Давидова, тому виліз на дах вагону. Під час руху поїзду Мязга вдарив головою об траверзу та впав неживий на залізничний шлях.

КИНУВСЯ ПІД ПОЇЗД.

На залізничному відтинку Ожидів-Заболотів кинувся під поїзд, що їхав зі Львова до Бродів Петро Петруха з Яськович пов. Золочів. Згинув на місці. Причина самогубства невідома.

НОВИНКИ

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариство, однини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Міністрація „Діла“.

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 2—3

— Робітня футер Юліана Глуш-вського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорушина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 18-50

— Концерт скрипака Юрія Криха відбудеться 8. VI. ц. р. у Львові в год. 8. веч. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка. Через помилку подано в час „Неділя“ з дня 4. VI. ц. р., що концерт відбувся 1. VI. у Львові замість в Тернополі. 2088

— На будову нагробника Ів. Франка з нагоди Франківських свят у Львові зложили 60 золотих такі бережанські установи: Народний Дім, Українська Бесіда, Філія Т-ва Воєнних Могил, Укр. Бурса, Учителська Громада, Взаїмна Поміч Укр. Учителства, Асекураційне Т-во на життя і ренти „Асекураційне Дженерації“ 50 зол.

— На лікування жертви жалюгідних подій дня 28. травня ц. р. зложили далі: Ольга Коваліська, Львів 2 зол.; ради. Роман Дмоховський, Перемишль 5 зол.; інж. Желеховський, Битків 10 зол.; Едвард Старецький, Львів 5 зол.

— Свято Козацьких Могил під Берестечком. Головна Рада Т-ва „Відродження“ повідомляє: Свято пічнеться в п'ятницю 16. червня зранку. Подаємо інформації для тих, що бажають віхати колесами: Траса, як сказано в попередньому комунікаті, веде: Львів—Золочів (67 км.), Золочів—Броди (38 км.), Броди—Козацькі Могили (35 км.). Дорога до Бродів гостиницею (шосе) 1-ої класи. Дальше з Бродів до Берестечка добра в міру погоди. Виїзд зі Львова в четвер 15. червня. Нічліг у Бродях і ранком виїзд на Козацькі Могили. Інші учасники свята можуть їхати поїздами або йти пішком. Дирекція залізниць дає 33 проц. знижку від нормальної ціни білету при участі найменше 10 осіб, себто 8.90 зол. в обі сторони. Для 50 учасників прислуговує знижка 50 проц., себто 6.70 зол. При участі 250 осіб буде надзвичайний поїзд зі ще догіднішою знижкою. З Бродів на Козацькі Могили можна їхати підодами або пішком. З огляду на замовлення знижок прохаємо зголошуватися якнайскорше. Точніші дані дотично збірки, дня і години виїзду залізницею подамо в черговому комунікаті.

— Відоміні смерті бл. п. Іла Кокорудза. Пишуть нам з Рогатина: Коли сумна вістка про смерть бл. п. голови „Рідної Школи“ наспіла до Рогатина, скликала Старшина Кружка „Р. Ш.“ надзвичайне засідання відпоручників усіх місцевих товариств та установ. Голова Кружка „Р. Ш.“ о. Щербанюк вказав у коротких словах на великі заслуги Покійника. З черги ухвалено після короткої дискусії видати іменем усіх місцевих товариств окремі клепсидри, вивісити чорні прапори на будинках усіх українських установ у Рогатині, вислати окрему делегацію на похорони до Львова в особах дир. О. Бачинського і М. Володоса та влаштувати поминальне богослуження в парох. церкві в Рогатині дня 6. черв.

дня ц. р. в год. 9-й рано. Щоби лишити трітку пам'ятку по достойним Покійнику, ухвалено о. снувати стипендію ім. Іла Кокорудза на удержання бідного учня в тут. гімназії. — Делегації на похорони пок. голови „Р. Ш.“ вислали всі середні школи „Р. Ш.“ з краю та деякі школи на рідні й фахові.

— Як львівський магістрат улежшувє своїм громадянам сплату податків. 67-е бюро магістрату м. Львова на II-ому поверсі. Надпис „Бюро списків померлих“. У першій маленькій кімнатці каси. Кімнатка на 30 осіб з двома лавочками. Перед касою сотня людей, що жде своєї черги. Це ті, що хотять заплатити податок. Давніше коли хто дістає квит, можна було вибрати собі для сплати податку відповідний день і пору. Тепер від бюро, де зголошує сплату йде листок із цифрою довгу до каси, перед якою мусите ждати так довго, поки не почуєте своє ім'я. З різних бюр плывуть листки до цієї каси і юрба перед касою зростає. Ждете пів години, годину, півтора; є такі, які впевають, що ждуть і дві години. Коли хто на хвилину вийде з цієї задушливої кімнатки і саме тоді викличуть його прізвище, тоді час, який ждав, пропає — на чергу придуть інші. Не знаємо, чи є в магістраті така висока особа, що вряди-годи переходить усі бюро і приглядається їх організації. Цій особі радимо заглянути крізь двері ч. 67, де люди збитою лавою, спітнілі, задихані, охлялі та скажені ждуть перед віконцем. Подобає це на хвіст жебраків, що ждуть на допомогу. Часто чуємо нарікання, що міський бюджет щораз гірший, бо громадяни не хотять платити податків. Хто раз вистоювався перед такою касою, певне не буде квапитися туди вдале. Люди тратять цілі години на те, щоб виплатити до каси 10 зол. Організація першорядна!

— Вломи. При вул. Шпитальній ч. 18 у Львові вломники закралися до крамниці блаватних товарів Сол. Австера та вивезли майже всі товари. Шкоди є на 15.000 зол. — Зі стриху при вул. Кохановського вкрали злодії Дорі Райх два футра та гардеробу вартості 1950 зол. З воза Як. Акера при вул. Коперника вкрали звої сукні вартості 500 зол. — Адвокатів Червінському при вул. Вроновських 11а у Львові злодії вкрали столового срібла на 50 осіб. Адвокат повідомив про це поліцію, а ця при допомозі військової стежі зловила злодія, Степ. Магоцького, на Цитаделі й відбрала в нього срібло. — Невідомі злодії вломилися до фарбарні шкір фірми „Хром“ при вул. Городецькій ч. 95 і забрали фарбовані баранячі шкіри вартості 1500 зол.

— „Зелена“ демонстрація. У неділю вполудне львівські польські студенти старалися уладити „зелену“ демонстрацію. До гурта студентів на вул. Гофмановій винесли з таксіви кілька зелених транспарентів із написом „купуєте в католиків“. Коли студенти з транспарентами почали ставати до походу по місті, поліція вибігла з брам і розігнала демонстрантів. Одного студента арештували.

Труп немовляти найшли в одному зі страганів на пл. Теодора у Львові. Слідство виявило, що то 2-літня донечка Йосифи Борещької, яка спала в цьому страгані. Тут її дитина померла.

— Вивезли жінку львівського купця М. Кріга (вул. Янівська 76) якісь люди в невідомому напрямі. Сусіди кажуть, що це сталося в порозумінні з купцем Крігом, який хотів позбутися жінки тому, що вона підозрівала його, що він зраджує її.

— Самогубства. 19-літня Софія Терлецька із Сигнівки Вел. напилася сільною кислотою. Її забрали до шпиталю. — При вул. на Болонія напився йодини безробітний Амар. Равчин. Причина: крайня нужда.

— Львівські злодії на селі. В льокалі т. за „Каси Стефчика“ в Кривичках біля Львова львівські злодії вирізали в касі задню стіну. Забрали все, що було — ледви кількадесят золотих.

— За спіртові надужиття. В перемиському окр. суді почалася розправа за спіртові надужиття, викриті в Перемишлі та Самборі. На лаві обвинувачених засіло 24 особи, яких можна поділити на п'ять груп: 1) власники фабрики оцту „Лех“ у Перемишлі, 2) власник ректифікації спирту в Самборі та його персонал, 3) власники фабрики горівок і лікерів „Пшемислава“ в Перемишлі, 4) посередники й шинкарі, що відпродавали спирт, 5) чотири скарбові службовці, які знаєдбали контролю фабрик спирту. Фабрики ті продавали промисловий спирт неlegalно по цінах звичайного спирту та цим наразили держ. скарб на втрату кількості тисяч золотих. Акт обвинувачення займає 80 стор. машинового письма. В розправі беруть участь делегати м-ства скарбу, 4 знавці, в цьому два з дирекції держ. спиртового монополю та два із скарб. палати. Розправа потреває три тижні.

— Арештували залізничного радника. В Коломиї кружляють погослови про арештування смеритованого залізничного радника д-ра Едм. Шеффера. Вік поїхав був на Золочів. Свята — до

свої сестри та на телефонічне припорушення авршавської прокуратури його арештували й віддали до Варшави. Шеферові закидають надужиття урядової влади для користей та обман. Перед емеритурою Шефер займав значне становище в залізничній службі.

— Труп в лісі. В лісі біля Чепелів (пов. Броди) знайшли трупа невідомого чоловіка, в маршарковому сірому одязі. Лікарська комісія ствердила, що покійник помер на серце та що був хорий на запалення легенів.

— Хотів повісити адвоката. З Варшави повідомляють, що засудженого на смерть шпигуна Стерчинського до самої шибениці вів під руку його оборонець, високий чоловік в окулярах. Кат Браун знав, що має вішати двох засуджених, із яких один був високий та в окулярах. Думав, що оба вони засуджені, тому хотів повісити й адвоката. Йому пояснили, що другий це оборонець. — Стерчинський просив, щоб при ньому дві години остала його приятелька, танцюристка з Італії. Йому дозволили на це. Шпигуна Брокхуса похоронили в XI квартирі біля гробу пор. Терка, якого в 1920 р. розстріляли за шпionaжу та дефравдацію. Це квартира розстріляних на основі судових присудів.

— Вбив учитечку. Невідомий вбивця убив біля Люблина учитечку Стефанець і кинув її в кущі. Перед тим забрав у неї всю платню.

— Добра доглядачка. 19-літня доглядачка в шпиталі в Брюсселі отруїла морфіною кільканадцять пацієнтів. Зробила це тому, щоб вони „вночі не турбували її“.

— Боева надавачка радіостанція. У Курумі побудують головну радіостанцію на Далекому Сході. Станція буде працювати антеновою енергією 100 кіловатів. Її завданням поборювати пропаганду більшовицьких і китайських станцій.

— „Прагер Пресе“ заборонили в Німеччині. Від 1. червня заборонили в Німеччині „Прагер Пресе“, (орган чл. м-ства закорд. справ), на неозначений час. Причини заборони не подали.

— Ріжні вістки. У ріжних шпиталях та домах для божевільних Чехословаччини було за один рік 230 осіб, що прикидалися божевільними з ріжних причин; число мужиків між ними значно більше як жінок. — У ріжних місцях Нормандії почалися свята з нагоди 1000-літніх роковин приналежності Нормандії до Франції; свята триватимуть ціле літо; в офіційній частині свят цього місяця візьме участь президент республіки. — Колишній австрійський архієпископ Леопольд Фердинанд, тепер Вельфлінг, оженився з Кларою Павловською, звичайною смертницею, навіть нешляхотського походження; Вельфлінг уже двічі розвівся. — В одній французькій фабриці, в департаменті Сени, згоріло 400.000 літрів алькоголю. — Брата „сирчаного короля“ Крістера Торстена засудив стокгольмський суд на 4 роки примусових робіт, збільшуючи йому дотеперішню кару. — Індіанка 80-літня Катрі Мейл приїхала до Фландрії, де відвідала могили індіан, поляглих у світовій війні в армії Злучених Держав. Також її син там спочиває.

— З Еспанії до Африки попід море. Еспанський уряд дістав від одного інженера новий проект, як збудувати тунель попід Гібральтар і цим улегшити переїзд з Еспанії до Африки. Цей останній проект ріжниться від численних попередніх тим, що пропонує вибудувати дорогу для авт попід море. Цих 34 км. можна би переїздити авт за пів години. Скільки коштувала би така дорога не довідемося.

— Папа проти еспанського уряду. Папа видав енцикліку до еспанського народу та духовенства, якою протестує проти недавно виданого закону про монастирські чини та конгрегації. Еспанський єпископат підніс живий протест проти того закону і кинув екскомуніку на авторів закону.

— Титул „Інженір“. Найвищий військовий суд Чехословаччини видав цими днями свій осуд у справі одного засудженого, якому при вирокі в'язничної кари додали рішення, що він втрачає на майбутнє право вживати титулу „Інженіра“. Засуджений звернувся з відкликом до Найвищого Суду і цей суд рішив, що титулу „Інженіра“ не можна нікому відібрати тому, що це не академічне відзначення ані становище тільки приналежність до якоїсь професії. Така приналежність не може бути предметом судової кари.

— Югославянський князь, що ожив між трупами. У Німці отруївся морфіною 39-літній князь Микола Караджорджевич. Його батько був братом сербського короля Петра. Під час війни князь Микола був летунським старшиною в російській армії. По війні жин у Франції. Часопи си пригадують, що в 1929 р. в Парижі в таксіві князь був поражений апоплексією. Його відставили були тоді до шпиталю, де думали, що він уже мертвий та відіслали до анатомічного відділу. Там князь ніраз серед трупів ожив. У зв'язку з самотубством князя Миколи німецькі часописи приносять подробиці з його авантю-

ВІДГУКИ ДНЯ.

За сорок тисяч.

Храм святого Юра — Христового воїна. Найкращий храм на найкращій місці Львова. Вічний, пророчий доказ на те, що ми колись вибирали місце під свої будівлі...

Нині в цьому храмі — Свято Поляглих. Архирейська Служба Божа, папаша. При престолі Преосященний Никита в асисті священства. На почесних місцях: на право члени уряду, на ліво булавні старшини, в кріслах представники установ, а далі муром старшинська та стрілецька братія.

А по середині, напроти „царських воріт“ на найбільш почесній місці — колишній начальник вожд Української Галицької Армії генерал Мiron Тарнавський.

Посивілий за війни і по війні, серед боїв і серед обставин, від журби за край і за хліб насушений. Перший раз після останнього вистрілу на належній місці.

В темній одіні, скромний і тихий, як темне, скромне і тихе його життя серед нас. Сидить перед „царськими воротами“, на першому місці, вирваний з далекого, забутого села, з самітної біди.

Перший раз!...

ницького життя. Югославянське посольство в Парижі заперече, начебто князь був досвоєчений з королем Александром. Із югославянських кол у Парижі повідомляють, що Микола Караджорджевич був незаконним сином Арсена Караджорджевича, брата буш. короля Петра та хоч пізніше батько признав його, то ніколи не признав його югославянський двір.

— Запертя. Найповажніші спеціалісти жіночих недуг ствердили, що натуральна гірка вода FRANCISZKA-JOZEFA діє в більшості випадках скоро, певно і безболісно.

3 концертової салі.

Концерт скрипака Юрія Криха в Тернополі.

Тернопільське громадянство мало нагоду в четвер 1. червня ц. р. почути концерт скрипака Ю. Криха, абсолюта Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові. Програма концерту, на яку склалися твори визначних композиторів чужих і наших, зацікавила громадянство, бож виконання творів Моцарта, Брамса, Баха, Шуберта вимагав не лиш знаменитої техніки гри, але й мистецького почування і розуміння духа їх творців. У виконанні Брамса концерт Д-дур розвивав скрипак у повнім блиску своєї техніки й динамічної ерудиції. З кожною дальшою точкою збудував собі він аудиторію, якій мельодійність і ритм виконуваних творів влучали у почування, зокрема у більш для загату ерозумілих творах Баха, Барвінського, Людвигів і Новачека. Рясні оплески, що лунали при кожній появі концертанта на естраді, а по виконанні програми привели його до надатків, були доказом признання і симпатії публіки до скрипака.

До видатності мистецького успіху цього концерту причинилася п'яністка п-ні Ірена Любчан-Крихова, в котрій руках був фортепианний дострій.

Концертант, п. Юрій Крих, це незвичайно талановитий музик, відомий у Тернополі як учитель музики і диригент оркестри. В рр. 1921-22 учився він у професора петрогр. консерваторії О. Іванова, а після у професора В. Муз. Інституту ім. Лисенка у Львові О. Москвичева. В р. 1931 одержав п. Крих абсолюторію В. Муз. Інституту у Львові та став учителем в Інституті у Тернополі. Його замишування до музичних студій дають повне право надіятись по нм багато, тим більше, що він безперервно студіює далі довшачи на науку до Львова.

Сілк Сестан.

Дописи.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

Свято „Сільського Господаря“. Копичинеччина і в культурно-освітній і ще більше в кооперативній праці належить до одного з кращих повітів. Українські народні діяти використовують кожен нагоду, щоб і в самому місті і в повіті скриплювати духа національної свідомості і єдності серед українських народніх мас. Влітку 18 травня ц. р. свято „Сільського Господаря“, не ажаючи на будень і дощ, стало поважною маніфестацією свідомого селянства цього повіту. Провідником місцевої філії „Сільського Господаря“, головним ж секретарем, треба зазначувати, що свято випало дуже гарно.

Попис рідношкілля дівчорі. Дня 21. травня ц. р. улавило учительство „Рідної Школи“ побіч попису шкільної дітвори руханковими апаратами і діставши п. а. „Сонячний“ Геоміаніст Копичинець і гості мали це

Але ось сива голова підвеса, притасле око блиснуло зід навісних брів.

Може спомини?!

Львів, Чортків, Бережани, Кам'янець, Бердичів, Київ...

Не думайте, люди, що це хтобудь ці спомини оує!

На один його кивок свистіло десять тисяч острів як бритва шабелі, ливило сто тисяч певних багнетів, треміло п'ятьсот ірвиних гармат... Минулося... Прошло... Димав і події заслонилося.

Трагічні випадки притнули дужі плечі, невидна доля агасила око, вічна журба зорала чоло.

Стільки літ у білі, в забутті і — парла спрота помолитися гідно за душі тих, яких во їм найвищого земського добра післав у біж.

На середині храму — гріб. Один гріб замість сорок тисяч гробів, один березовий хрестик замість сорок тисяч хрестиків.

Біля гробу чотири свічі. Горять ясно, як ясно горіли любовю до народу серця тих, за яких нині поминальне богослуження. Нині у величній храмі святого Юра — автра в усіх церквах і церковцях Галичини.

Сорок тисяч поляглих бачить це і чує, що хоч умирали за більше як в, то все таки змерли не за дармо.

Галактіон Чіпка.

раз нагоду подивляти жертвенну працю рідношкільного педагога в різбленій душі молодого, свідомого покоління. Не диво, що труд управителя школи п. Пенцака, п. Петівної, Гредчаківної і їм нагороджували присутні рясними оплесками.

Загальні Збори „Українбанку“, що відбулися 24. травня при численній участі селянства з цього повіту, були доказом, що і серед найтяжчих обставин наше село не піддається зневірі, але твердо йде в кооперативній організації до кращої майбутності. В цьому році минав 30 літ від оснування „Народного Дому“. Милій спомин посвятив один зі селян першому основоположникові „Народного Дому“ о. Кисілевському, якого пам'ять ушанували присутні постановом з місць. „Українбанк“ у Копичині — це один з краще поставлених банків у нашому краю. Його рухливий провід в особах о. дек. Махнівського і п. Довганя веде дуже оживлену діяльність у цьому повіті. На Заг. Зборах і члени банку і гості мали змогу перекозатися, що при тій солідарності, яку авторитари провідники, особливо священники, в народних масах повіту, український національний кооператив не страшна ніяка сила, що примувала до її заломання і руїни.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

Змагання за мистецтво У. С. С., розіграні в часі Зелених Свят, станули під знаком „переміси“. Лише Тризубові пощастило незачиною перемогти Кому.

Львів. Тризуб — Кому 2:0.

Львів. Чорноморці — Мета 2:2.

Винники. УРСК — Дніпро 3:3 (2:1).

Гра всь час з легкою перевагою УРСК-у, якої випад як слід не використав, бо крім Коса за слабо до-стартовував до м'яча. Дніпро грав з вервою, особливо напад робив дуже різні випадки. Винницька дружина грала й поведилася на грици зовсім поправно і треба надіятись, що в майбутньому не буде приносити Субрефератові коп. м'яча зайвих клопотів. Суддював п. Гайбонський.

ЗОЛОЧІВ. Соки IV — (Львів) — Соки (Золочів) 1:1 (1:0). Змагання претендентів до чолового місця в табелі дали нерешений вислід. Гра цікава. В першій половині Соки IV має легку перевагу і в тому часі здобуває зі стрілу Терлецького одинокі ворота. По зміні пів золочівська дружина опановує грище, але незарядність її нападу не приносить цифрового доказу тої переваги. Шойно на 6 хв. перед кінем Свзук здобуває з карного вирівнюючі ворота. Суддював п. Гайбонський зі Львова.

УКРАЇНА II. — „ОДИНАЦІТКА“ (ЗИМНА ВОДА) 2:1 (1:0).

Товариські змагання, розіграні 4. VI. в Зимній Воці. Найліпшою частиною України II. була поміч. Ворота добули для України II. Бутель II (з карного) і гарним стрілом Лісевичем.

Льот — УКРАЇНА II. 4:3 (4:1).

Україна II. грала 5. VI. дуже добре і мала заміту перевагу; програва, бо аж 3 голи дістала з карних. В Україні подобалася права сторона нападу: Крушальницький-Якешевич, у поміч Якимів, в обороні Косило. Славний день мав воротар Микитин. Ворота для Чорноморських добули: Воак, Миськів (з карного) і Лісевичем.

З УСНІВ ПЕРЕМІСЬКОГО „СЯНУ“.

Сян — С. К. С. 3:0. Змагання за мист. Б-класи.

Сян — Електрива 2:0. Змагання за мист. Б-класи.

Сян — Ресови II. 3:0 (вок-овер). Змагання за мист. Б-класи, на які резерва Ресови не ставалися.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. Славія — Спарта 3:1 (1:1). Чеська „Славія“ закінчила заслуженою перемогою Славії, сопра дебю за мистецтво. Ворота добули для Славії Коліскач 2 і Свобода; для Славії Крижинець 25:0.

За редакцію відповідає Олександр Костик.